

Ville Tavio ps

Kirjallinen kysymys CETA-vapaakauppasopimuksen vaikutuksesta kanadalaisiin kaivosyhtiöihin Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Kanadalainen kaivosyhtiö Belvedere Mining lopetti toimintansa Suomessa kaksi vuotta sitten, ja kaivos Nivalassa suljettiin konkurssin vuoksi. Yhtiö jätti jälkeensä miljoonien eurojen laskun Suomen veronmaksajille. Rahaa tarvittiin muun muassa ympäristövahinkojen estämiseen. Kaivoksen jälkihoitoon oli varattu kaksi miljoonaa euroa, mutta summa ei riittänyt, vaan valtion rahaa kului viisi miljoonaa euroa.

Teollisuuden vastuujärjestelmässä eri teollisuuden alat keräävät varoja rahastoon, jolla hoidetaan ympäristöasioita. Rahaston varoja ei voi kuitenkaan käyttää konkurssitapauksiin. Tällöin ainoa keino on rahoittaa ympäristövahinkojen estäminen verorahoilla.

Nyt Euroopan unionin ja Suomen sopimassa CETA-vapaakauppasopimuksessa Euroopan unionin ja Kanadan välillä valtioiden sääntelyoikeutta rajataan siten, ettei valtio voi säätää lakia, jolla toisesta sopimusvaltiosta tulevan sijoittajan omaisuus kyseisessä valtiossa pakkolunastetaan ilman riittäviä perusteita.

Ulkomaiset kaivosyhtiöt saavat Suomen nykyisellä kaivoslailla täydet kaivosoikeudet suomalaisen maaperän arvokkaisiin mineraaleihin, eikä näistä ulkomaalaisten ylläpitämistä kaivoksista makseta Suomelle korvausta luonnonresurssien vähenemisestä.

Mikäli CETA-sopimus solmitaan, Suomella on jatkossa huomompi mahdollisuus palauttaa maaperänsä kaivosmineraaleja kansalliseen hallintaan.

Solmittava vapaakauppasopimus rajoittaa valtiollista toimintavapautta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä varmistaakseen, että kaivoslakia voidaan jatkossa muuttaa kansallisen edun mukaisesti takaamaan esimerkiksi mineraaleille suomalainen omistus tai verotus ilman, että Kanadan kanssa solmittava CETA-vapaakauppasopimus sitä kohtuuttomasti haittaa?

Kirjallinen kysymys KK 529/2017 vp

Helsingissä 21.11.2017

Ville Tavio ps